

K 9 /2013 Yleisradion hallintoneuvoston kertomus eduskunnalle yhtiön toiminnasta vuosilta 2011 ja 2012

Suomen audiovisuaalisen alan tuottajat SATU ry edustaa audiovisuaalista sisältöä tuottavia riippumattomia yrityksiä. SATU ry:n jäsenyritykset tuottavat merkittävän osan TV-kanavien katsotuimmasta ohjelmistosta.

Kiitämme mahdollisuudesta tulla kuulluksi otsikkoasiassa ja esitämme lausuntomaan seuraavaa:

Hallintoneuvoston kertomus on varsin seikkaperäinen ja antaa hyvän kuvan Ylen toiminnasta ja siihen vaikuttavan toimintaympäristön muutoksesta.

Tartumme kuitenkin muutamaa riippumattomia kotimaisia tuotantoyhtiötä ja niiden tulevaisuuden liiketoimintaa koskevaan yksityiskohtaan.

10. Tulevaisuuden suunnitelmia kohtaan on ilahduttavasti kirjattu Yleisradion merkittävä rooli suomalaisen kulttuurin ja luovan alan edistämisen korostumisesta entisestään. Samoin se, että riippumattomilta tuotantoyhtiöltä ostettavan sisällön osuus palautetaan vähintäänkin tasolle, joka oli olemassa ennen säästövuosia 2011 ja 2012. Meille on erikseen esitetty ostotason nousevan 23 – 25 M€ vuoteen 2015 mennessä. Erityisen tärkeänä koemme juuri kotimaista kehittelyä olevien sarjamoitoisten draamojen, komedia-ohjelmien ja suurten tapahtumavihteiden kehittämisen. Ne ovat investointeina varsin mittavia, mutta omaavat myös valtavaa vientipotentiaalia ja siten hyödyttävät koko suomalaista yhteiskuntaa lisääntyvänä osaamisena, työpaikkoina ja tulovirtoina. Tuotantoyhtiöillä on jo verkostot ja myyntitaidot. Niukat tuotekehitysrahat ja budjetit ovat toistaiseksi synnyttäneet vain muutamia menestystarinoita. YLEN strategia ja rahoituspohja mahdollistavat nyt pitkäjänteisen suunnittelun tuotantoyhtiöissä.

3.6 Riippumattomien kotimaisten tuottajien rooli YLEN tarjonnassa kertomusvuosina kohdassa on hyvin todettu, miksi ohjelmien ostaminen tuotantoyhtiöltä on tärkeää ja miten tällä yhteistyöllä kehitetään koko alaa sekä saavutetaan yllä aiemmin mainitut tulevaisuuden tahtotilat. Aikaisemmista vuosista poiketen esitetään vuosilta 2011 ja 2012 riippumattomien kotimaisten tuottajien osuus kanavittain kotimaisista ensilähetyksistä. Muutoksen suunta on oikea. Pitäisimme kuitenkin vielä parempana, että seuraavan vuoden kertomuksessa eritellään ensilähetykset myös eri genreittäin. Erityisesti, koska YLEN strategiaan on määritelty kehitettävien sisältöjen painospistealueet, tulisi luvut avata myös genrekohtaisesti.

6.3 Kustannusrakenteen kehitys

Pidämme erittäin hyvänä, että vuodesta 2012 alkaen ohjelmatuntien hintoihin on laskettu mukaan yksikköjohtojen, välineiden tuotantoalustakulut, muita kehityshankekululuja sekä aiemmin ulkopuolelle jätetyt hallinnon kulut. Tärkeää on, että tulevaisuudessa TV:n tuntihinnat genreittäin (s. 38) raportoitaisiin huomattavasti suuremmalla tarkkuudella ja että niissä selkeästi eriteltäisiin ulkomaiset ohjelmahankinnat, kotimaiset ohjelmat sekä viimeksi mainittujen osalta lisäksi riippumattomilta tuotantoyhtiöiltä ostetut ja omatuotantoiset ohjelmat – kaikissa niissä genreissä

kuin se on relevanttia. Tämä olisi YLEN jo aloittaman tuotannon suunnittelun tehostamisen, ketteriin ratkaisuihin siirtymisen ja raskaista rakenteista luopumisen seurantaan oiva työväline. Uskomme myös, että eduskuntaa kiinnostaa verovaroista rahoitettavan kanavakokonaisuuden investointien kohdentuminen nimenomaan kotimaiseen sisältöön eikä sisältöön kokonaisuutena.

Taulukossa (s 20) on todettu kotimaisten riippumattomien tuotantojen osuuden kotimaisista ensilähetyksistä olleen vuonna 2011 keskimäärin 27,1 % ja 2012 keskimäärin 24,1 %. Näinä vuosina YLE käytti ostoihin 13 M€ (2011) ja 7-8 M€ (2012). Kokonaisuutena sisältö- ja palvelukokonaisuuksiin käytettiin 300,9 M€ ja 2012 305 M€, jolloin riippumattomien tuottajien ensilähetysohjelmien euromääräinen osuus kokonaisuudesta oli 2-5 %, mutta kuitenkin niillä tehtiin merkittävä osa ensilähetyksistä!

TV:n tuntihinnat genreittäin 2007-2012 (t €/ohjelmatunti) taulukkoon sivulla 38 on niputettu yhteen niin laajoja ja erilaisia kokonaisuuksia ettemme katso sen juurikaan tarjoavan relevanttia informaatiota muusta kuin kustannuslaskennan muutostavasta. Esimerkkinä todettakoon, että ”kulttuuri ml draaman” tuntihinta näyttäisi olevan 25 t €/h ja samaan aikaan me tiedämme, että juuri kotimaisten draamasarjojen tulevaisuus on myös kaupallisilla kanavilla uhattuna johtuen huomattavan suurista tuotantokustannuksista ollen minimissäänkin vähintään 150 -200 t €/h. Draaman osuuden sisältökustannuksista on myös taulukossa sivulla 39 kerrottu olevan 15 % eli reilut 45 M €, mutta sitä ei voi verrata edellisen taulukon draaman keskihintaan, joka sisältää myös kulttuuriohjelmat, jotka taas jälkimmäisessä taulukossa on sijoitettu viihteen kanssa samaan prosenttilukuun.

Olemme sekä Sähköisen median viestintäpoliittisen ohjelman, että Tietoyhteiskuntakaaren valmistelussa useaan otteeseen tuoneet esiin toivomuksemme, että riippumattomien tuottajien minimikiintiötä tulisi nostaa (ja se nyt näyttääkin nousevan 19 %:iin), että lakiin otettaisiin kirjaus suomen- ja ruotsinkielellä tehtäville ohjelmille ja että tämä kiintiö tulisi laskea ohjelmistobudjetista eikä ajasta.

Tämä kaikki on mahdollista AV-direktiivin puitteissa ja jo nykyinen Televisio- ja radiolain 17 § mahdollistaa TV yhtiön valitsemaan itse tilastoiko se tuotannot minuuttimääräisesti vai ohjelmabudjeteista. Ehdotuksemme tuleville vuosille on, että Eduskunta edellyttää YLEN laativan seuraavan vuoden kertomukseensa tilastonsa avoimesti tarkemmilla luokitteluperiaatteilla sekä minuutti- että ohjelmabudjettiperusteisesti. Vain siten volyyymia ja kustannustehokkuutta voidaan avoimesti tarkastella ja myös harkita kuinka suuri osuus tulevaisuudessa hankitaan kilpailuilta markkinoilta kuten niin monilla muillakin julkisen palvelun sektoreilla

Kunnioittavasti

Helsingissä 21. toukokuuta 2013

Suomen audiovisuaalisen alan tuottajat SATU ry

Stiina Laakso, toiminnanjohtaja